Fylkesmannen i Oppland

Lesja kommune

2665 LESJA

| | | | |
|---|---|---|---|
| Deres referanse | | Dato | 03.09.2015 |
| Vår referanse | 2015/5477-1 433.52 HKL | | |
| Saksbehandler | Harald Klæbo, tlf. 61 26 60 56 | | |
| Avdeling | Miljøvernavdelingen | | |

# Iverksettelse av skadefellingstillatelse på jerv, Lesja kommune

Fylkesmannen i Oppland viser til muntlig søknad fra Lesja kommune v/Austvik onsdag 2. september kl 19:56 om skadefellingstillatelse på jerv på Lesja sørside.

**Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Oppland Lesja kommune skadefellingstillatelse på én jerv fra 3. september kl. 20:05 til og med 9. september 2015. Lesja kommune er ansvarlig for fellingsforsøket. Nærmere vilkår følger av dette brevet.**

Dette vedtaket ble gitt muntlig til Lesja kommune v/Kari Austvik den 3. september kl. 20.05. Rovviltnemnda v/leder er orientert om vedtaket.

**Bakgrunn**
Den 2. september rapporterte SNO om to lam konstatert drept av jerv på Kjølen i Lesja. Skadene ble vurdert å være ca to og fire døgn gamle. Det ble i tillegg rapportert om at tilsynet hadde sett 13 søyer som gikk sammen, og at det her manglet sju lam. I tillegg er det rapportert fra SNO om et lam drept av jerv i Søre Vigga i Lesja som ble vurdert å være ca fire døgn gammelt. Totalt er det nå påvist seks skadetilfeller av jerv i beitelagene Lordalen og Vestsida i Lesja.

**Lovgrunnlaget**
Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3.

> Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):
> *"Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk*
> *(…)*
> *b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,*
> *(…)*
> *Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.(…)"*
>
> Rovviltforskriften § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):
> *"Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til*

*a. områdets betydning som beitemark*
*b. skadenes omfang og utvikling*
*c. potensialet for fremtidige skader*
*d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak*

*Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf viltloven § 35."*

Etter § 9 i rovviltforskriften kan Fylkesmannen gi løyve til felling for å hindre framtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnda ev. Miljødirektoratet, jf. forskriften §§ 8 og 13. Rovviltnemnda for region 3 Oppland har vedtatt en skadefellingskvote på seks jerver. Pr. i dag er det ikke felt dyr av kvoten.

**Fylkesmannens vurdering**
Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene opptrer i levedyktige bestander i deres naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf § 14. En slik avveiing skal ikke føre til at målet i § 5 blir fraveket, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på annen måte eller i annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Dette er konkretisert nærmere gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i region 3. Bestandsmålet for jerv i Oppland er 4 årlige ynglinger.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i loven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen har benyttet eksisterende kunnskap om jerv i behandlingen av saken, jf. § 8. Det er foreløpig registrert 9 ynglinger av jerv i Oppland sist vinter. I tillegg er det klare indikasjoner på en 10'ende yngling på Lesja nordside (Rovdata leverer sin statusrapport rundt 1. oktober 2015). Sju av ynglingene som så langt er påvist er innenfor forvaltningsområdet for jerv, de to resterende utenfor. Det er gjort hiuttak på to lokaliteter innenfor forvaltningsområdet, samt på de to lokalitetene utenfor. Totalt er det tatt ut tre voksne tisper og ni valper gjennom disse hiuttakene. Gjennom statusrapporter fra Rovdata og annen informasjon fra overvåkingen og skandinaviske forskningsprosjekt på jerv er det god kunnskap om den samla belastningen som jervebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. DNA-overvåking av jervestammen gir også et verdifullt supplement til yngleregisteringene. Ut over enkelte påkjørsler og predasjon skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling (utover naturlig avgang).

Tilfeller der det nylig har skjedd angrep som også ligger an til å fortsette, ligger i kjernen av virkeområdet for når Fylkesmannen kan gi fellingstillatelse etter § 9 i rovviltforskriften. Det aktuelle skadeområdet ligger innenfor forvaltningsområdet for jerv. Terskelen for skadefelling av jerv skal være høyere enn utenfor forvaltningsområdet, jf. forvaltningsplanen og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning.

I løpet av de siste ti dagene er det påvist seks skadetilfeller av jerv. Erfaringsmessig vil jerveskadene øke på utover henimot sanking. Det er ca 7000 sau på utmarksbeite i dette området (Lordalen/Lesja vestside), vi har lang erfaring med at tap som påvises i august gjerne eksalerer henimot sanking. I følge kommunen skal hovedsank gjennomføres først helgen 12.-13. september. Fylkesmannen har informert om midlene til akuttiltak deriblant tilskudd til tidlig sank. Vi har ikke registrert noe initiativ fra beitelagene eller kommunene når det gjelder dette, til tross for at dette er et tiltak som bør ha prioritet innenfor jervesonen og særlig der en påviser skader av jerv i slutten av beitesesongen jmfr. forvaltningsplan og informasjon sendt ut fra Fylkesmannen. Ut fra dette anser Fylkesmannen det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre andre forebyggende tiltak til felling, som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade ut fra den akutte tapssituasjonen, jf. rovviltforskriften § 9 d.

Fylkesmannen har vurdert den samlede belastningen som jervebestanden er og vil bli utsatt for, og mener at vedtaket ikke er i strid med prinsippet i § 10 i naturmangfoldloven. Ut fra ovennevnte vurderer vi at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, og vi har således lagt liten vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9. Etter vår vurdering er § 11 ikke relevant her. Vi legger til grunn at den nasjonalt

fastsatte fordelingen av antall ynglinger av jerv til de ulike forvaltningsregionene og rovviltnemndas geografisk differensierte forvaltning av jerv i Oppland oppfyller de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12.

**Vedtak**

*Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Oppland Lesja kommune skadefellingstillatelse på én jerv fra 3. september kl. 20:05 til og med 9. september 2015. Lesja kommune er ansvarlig for fellingsforsøket. Nærmere vilkår følger av dette brevet.*

*Følgende vilkår gjelder for fellingstillatelsen:*

1. Tillatt område for felling er Lesja kommune sør for Rauma/Lesjaskogsvatnet/Lågen. Fylkesmannen kan endre områdeavgrensningen raskt dersom videre skadeforløp tilsier det.

2. Skadefellingsforsøket skal etter beste evne rettes mot skadevoldende individ. Innsatsen bør styres mot der tapene sist har skjedd, og der de eventuelt utvikler seg videre.

3. Dersom det gis fellingstillatelser i flere områder samtidig, vil fellingstillatelsen inndras umiddelbart om kvoten for betinget skadefelling blir fylt.

4. Det skal kun benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstiller kravene til jakt på jerv, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst.

5. Fylkesmannen og Statens naturoppsyn skal uten opphold underrettes om alle tilfeller hvor dyr påskytes, såres eller felles. Dersom dyr blir skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Skytter plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på skadefelling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.

6. Skadefellingstillatelsen gis til Lesja kommune. Kun personer som er oppnevnt til kommunalt skadefellingslag kan delta i skadefellingsforsøket. Kommunen skal sende en oversikt over deltakerne i skadefellingslaget til Fylkesmannen, dersom dette ikke er gjort tidligere i år. Det forutsettes at kommunen sørger for at alle som deltar i skadefellingslaget er kjent med dette brevets innhold, samt de generelle gjeldende bestemmelsene i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.

7. Deltakere i skadefellingslaget skal ved bruk av rifle ha avlagt skyteprøve senest i 2014, og være registrert som lisensjegere.

8. Ansvarlig skadefellingsleder kan, dersom det vurderes som aktuelt, selv ta kontakt med SNO for eventuell bistand. Slik bistand kan bestå av f.eks. kompetanseoppbygging/ opplæringstiltak. SNO vil vurdere eventuelle henvendelser bl.a. med bakgrunn i egen kapasitet.

9. Ansvarlig fellingsleder skal rapportere hver tredje dag om fellingsforsøket til Fylkesmannen i Oppland, på telefon 61 26 60 00 eller 977 37 223. Dersom det blir gjort observasjoner av jerv eller avdekkes nye skader, skal Fylkesmannen ha beskjed om dette.

10. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelse gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.

11. Jerv felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger fremvise felt dyr for SNO for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og jeger skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra SNO, politi eller Fylkesmannen.

12. Etter rovviltforskriften § 9a skal deltakere i det kommunale skadefellingslaget få godtgjøring for tid som er benyttet til skadefellingsforsøk. Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Fylkesmannen legger til grunn at skadefellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på inntil **kr 20 000,-**

I tillegg til døgnsatsen (1 400,- pr døgn) skal kommunen også beregne feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor den nevnte rammen fra Fylkesmannen. Av kommentarene til forskriften framgår også hvilke forhold som faller utenfor ordningen. Utbetaling skjer på grunnlag av disse vilkårene, samt rapport fra skadefellingsleder om skadefellingsforsøket og den tid som er benyttet. Fylkesmannen yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring utbetalt etter vilkårene nevnt over.

Kommunen kan søke om dekning for direkte og dokumenterte kostnader ved oppdraget, begrenset oppad til **kr 5 000,-**. Det er ikke anledning til å benytte bevilgningen til lønnskostnader, dekning av administrative utgifter for kommunen mv. i tilknytning til lokalt organiserte jegere i forbindelse med iverksetting av fellingstillatelser.

Kommunene må sørge for at deltakerne i skadefellingslaget fører timelister og oversikt over kjørte kilometer mv. Kommunene skal sende skadefellingslogg til Fylkesmannen. Skadefellingslogg skal sendes snarest mulig etter at skadefellingsforsøket er avsluttet. Ved behov for midler utover rammen må Fylkesmannen kontaktes.

Fylkesmannen vil godtgjøre bruk av sporhundekvipasjer direkte, etter avtale med hver enkelt ekvipasje.

**Klageadgang**
Det kan klages på dette vedtaket innen tre uker til Miljødirektoratet. En eventuell klage sendes til Fylkesmannen i Oppland.

Eli Blakstad e.f.
Avdelingsdirektør

Harald Klæbo
senioringeniør

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi:
Lom kommune
Vågå kommune
Dovre kommune
Skjåk kommune